

možnosti řešení nákupu energií

východiska

Nákup energií je **veřejnou zakázkou** na dodávky a zadavatel musí postupovat podle zákona. V zákoně **není** ukotvena **přímá výjimka** z postupu v zadávacím řízení, zákon také **neobsahuje** speciální postupy **pouze** pro **nákup energií**. Zadavatel použije **standardní** postup v zadávacích řízeních, může však využít i **zjednodušené** postupy.

situace

1. ZADAVATEL MÁ UZAVŘENOU SMLOUVU A SMLOUVA BUDE KONČIT BĚHEM NĚKOLIKA MĚSÍCŮ.

Zadavatel použije **standardní** proces zadávání. Pro nákup energií lze využít:

- nákup prostřednictvím **komoditních burz**, který zákon výslovně umožňuje, jde o formalizovaný postup v jednacím řízení bez uveřejnění,
- otevřené řízení, kde se pro hodnocení využije **elektronická aukce**,
- jakýkoli jiný standardní postup v zadávacím řízení podle zákona.

2. ZADAVATELI SKONČILA SMLOUVA NEBO VELMI BRZY SKONČÍ.

Je třeba rozlišit dvě situace:

- Smlouvu **ukončil** předčasně **dodavatel**, pak zadavatel může postupovat v **jednacím řízení bez uveřejnění** a smlouvu uzavře na nezbytnou dobu **do vysoutěžení standardním** způsobem. Standardní soutěž probíhá podle předchozího bodu.
- Smlouva skončila uplynutím doby a zadavatel nebyl schopen zadat standardně smlouvu novou.
 - o Smlouva nebyla uzavřena z **důvodu nepodání žádné nabídky**, lze použít **jednací řízení bez uveřejnění**.
 - o Smlouva nebyla uzavřena z důvodu **pozdního zahájení zadávacího řízení**. Zadavatel pak po **nezbytně nutnou dobu** může zadat smlouvu v **režimu veřejné zakázky malého rozsahu** nebo v případě vyššího objemu postupuje v **jednacím řízení bez uveřejnění** a okamžitě musí začít s přípravou a zahájením standardního zadávacího řízení. Využití jednacího řízení bez uveřejnění je však na hranici zákonnosti.

Pokud zadavatel použije jednací řízení bez uveřejnění, kdy bude zakázku zadávat přímo, měl by oslovit alespoň 3 potenciální dodavatele.

stanovení předpokládané hodnoty

Předpokládaná hodnota se stanovuje podle §19, kdy se předpokládaná hodnota veřejné zakázky stanoví jako:

a) **skutečná cena uhrazená** zadavatelem za dodávky nebo služby stejného druhu během předcházejících **12 měsíců** nebo předchozího účetního období, které je delší než 12 měsíců, upravená o změny v množství nebo cenách, které **lze očekávat** během následujících 12 měsíců, nebo

b) **součet předpokládaných hodnot** jednotlivých dodávek a služeb, které mají být zadavatelem zadány během následujících 12 měsíců nebo v účetním období, které je delší než 12 měsíců, pokud nemá k dispozici údaje podle písmene a).

Pokud má být smlouva uzavřena na dobu delší než 12 měsíců, upraví se předpokládaná hodnota veřejné zakázky v případě smlouvy na dobu určitou jako předpokládaná výše úplaty za celou dobu

trvání smlouvy nebo v případě smlouvy na dobu neurčitou jako předpokládaná výše úplaty za 48 měsíců.

Předpokládaná hodnota se stanovuje na **základě skutečně uhrazené ceny** za předchozích 12 měsíců a zadavatel by ji měl **upravit** zejména o aktuální **inflaci**, případně o další hodnoty, které jsou mu **známé** (například zastropovaná cena plynu). S ohledem na skutečnost, že předpokládaná hodnota je pouze **kvalifikovaný odhad**, který je zejména v době značných **výkyvů z povahy nepřesný**, nelze od zadavatele samozřejmě požadovat, aby předpokládaná hodnota byla stanovena tak, že bude přesně odpovídat budoucímu závazku.

Zadavatel však **nemůže** uzavírat smlouvu s vyšší hodnotou než **2 mil. Kč** bez DPH, aniž by provedl zadávací řízení. Jde o situaci, kdy předpokládaná hodnota byla stanovena pod limit veřejné zakázky malého rozsahu a výsledkem je ale smlouva, jejíž hodnota je vyšší než limit veřejné zakázky malého rozsahu. V takovém případě je nutné konat **zadávací řízení**.

Jak bylo uvedeno, předpokládaná hodnota se stanovuje podle **délky trvání (plnění) smlouvy**, pokud se smlouva uzavírá **na jeden rok**, předpokládaná hodnota se stanovuje podle předpokladu **na tento rok**, nemělo by to však vést k obcházení zákonných limitů. Jde o případy, kdy úmyslem zadavatele je uzavřít smlouvu na **dobu neurčitou**, nicméně účelově uzavírá smlouvu roční, neboť roční smlouva nedosahuje limitu veřejných zakázek malého rozsahu.

hodnotící kritéria, posouzení osoby dodavatele

Zadavatel může pro nákup energií hodnotit **nejnižší nabídkovou cenu**. V případě, že zadavatel obdrží shodné cenové nabídky, může zadavatel **provést losování**, nejlépe za účasti dodavatelů a notáře. Zadavatel také může pro hodnocení použít **elektronickou aukci**, kde výsledkem shodné ceny být z povahy nemohou.

Zadavatel také může zkoumat serióznost dodavatele. Vodítkem mu může být například skutečnost, zda byl dodavatel **trestán Energetickým regulačním úřadem** podle zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon. Zadavatel by tak mohl ve zjednodušeném podlimitním řízení jako další **požadavek kvalifikace** požadovat prohlášení o tom, že dodavatel potrestán nebyl.

Pokud zadavatel v jakémkoli zadávacím řízení zjistí, že dodavatel **byl potrestán** (ačkoli o tom zadavatel nepožadoval doklad do nabídky a tuto informaci zjistil například **ze stránek** Energetického regulačního úřadu), může zadavatel dodavatele **vyločit** na základě skutečnosti, že se dodavatel dopustil v posledních 3 letech před zahájením zadávacího řízení nebo po zahájení zadávacího řízení závažného profesního pochybení, které **zpochybňuje jeho důvěryhodnost**.

Obdobně může zadavatel vyloučit takového dodavatele, který se v posledních 3 letech od zahájení zadávacího řízení dopustil **závažných nebo dlouhodobých** pochybení při plnění dřívějšího smluvního vztahu se **zadavatelem** zadávané veřejné zakázky, nebo s **jiným veřejným zadavatelem**, to vedlo ke vzniku škody, předčasnému ukončení smluvního vztahu nebo k jiným srovnatelným sankcím. Zadavatel tedy může vyloučit dodavatele, pokud s ním má vlastní negativní zkušenost nebo může jít o hodnověrnou negativní zkušenost jiného veřejného zadavatele. Předpokladem je nejen **existence porušení smluvního vztahu**, pro oprávnění zadavatele k vyloučení se vyžaduje, aby dotýčný poškozený zadavatel na pochybení dodavatele jakýmkoli způsobem **reagoval**, od vyměření pokuty až například po soudní spor o neplnění smlouvy.

Obdobně – jak už bylo naznačeno, lze vyloučit i dodavatele v případě, kdy zadavatel hodnověrně zjistí, že se dodavatel v posledních 3 letech dopustil **závažného profesního** pochybení, jakým může být například **nezákonné přerušení dodávek energií** nebo jiné **závažné neplnění** povinností. Zákon

nevyžaduje, aby šlo o profesní selhání vůči veřejnému zadavateli, postačí **jakékoli** závažné profesní pochybení.

Pokud jde o další požadavky na kvalifikaci, zadavatel dále může požadovat **výši obratu dodavatele**. Podmínka minimální výše ročního obratu **nesmí přesahovat dvojnásobek** předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Zadavatel může v rámci technické kvalifikace také požadovat **reference** za poslední 3 roky.